

Pluimveehouder Roy Tomesen richt zich op preventie

'Kip in goede conditie heeft meer bij te zetten'

Roy Tomesen: "Ik ben ervan overtuigd dat andere sectoren een voorbeeld kunnen nemen aan de preventieve denkwijze in de legpluimveehouderij."

Pluimveehouderij | Tekst en foto's: Rian Weemen

Roy Tomesen heeft in Doetinchem in maatschap met zijn ouders Leo en Thea een legpluimveehouderij met 120.000 dieren. Met de focus op goede technische resultaten en scherpe inkoop streeft hij naar een zo hoog mogelijk rendement.

Roy Tomesen (33) startte in 1997 met zijn legpluimveebedrijf op de huidige locatie in Doetinchem, op een steenworp afstand van de A18. Daarvoor was het bedrijf een kilometer verderop gevestigd en hield de familie naast 50.000 leghennen ook nog 500 vlees-

varkens. "We moesten plaats maken voor een nieuwbouwwijk", legt Tomesen uit. De vleesvarkenstak werd afgestoten. Op de nieuwe locatie werden twee batterijstallen voor in totaal 80.000 leghennen gebouwd. In 2007 werd het bedrijf uitgebreid met een volière-

stal voor 40.000 dieren. Deze uitbreiding heeft Tomesen in samenwerking met adviesbureau Van Westreenen gerealiseerd. "Zij hebben de vergunningaanvragen verzorgd en de bestemmingsplanwijziging geregeld." Tomesen doet het dagelijkse werk samen met zijn vader en heeft daarnaast twee medewerkers voor 30 uur per week in dienst. Zijn vrouw Maud heeft een baan buitenshuis als orthopedagoog. "Maar ze staat volledig achter het bedrijf en dat is natuurlijk enorm belangrijk."

Etagestal

De in 2007 gebouwde volièrestal is een etagestal, maar in eerste instantie werd alleen de benedenverdieping bevolkt. De tweede

verdieping is vorig jaar pas gerealiseerd. "Afgelopen zomer hebben we de twee batterijstallen omgebouwd naar voliërestallen. Hier kunnen we nu niet meer hetzelfde aantal dieren houden. Daarom hebben we nu de tweede verdieping in gebruik genomen", verklaart Tomesen. "Dit hadden we bij de bouw van de stal al zo bedacht."

De etagestal heeft een wandhoogte van 5,4 meter, een nokhoogte van 9,8 meter en is voorzien van lengteventilatie met Fancom-apparatuur. Vanwege de breedte van de stal – 25 meter – wordt de lengteventilatie ondersteund met minimumventilatie in de nok van de stal.

Het voliëresysteem in de etagestal is van Salmat, maar in de twee andere stallen heeft Tomesen gekozen voor Fienhage. "Beide systemen zijn degelijk en overzichtelijk. In de voormalige batterijstallen hadden we echter te maken met de bestaande maatvoering en daarbij bleek het systeem van Fienhage beter te passen."

Mest drogen

De voliëresystemen op het bedrijf van Tomesen zijn voorzien van mestbandbeluchting. De mest komt vanuit het systeem vervolgens terecht in twee Pollo-mestdrogers van Dorset. Met deze nadroging realiseert Tomesen een drogestofpercentage van meer dan 80 procent. Hij draait de mest vanuit de stallen tweemaal daags in de drogers. "Het zijn vierlaagsdrogers. 's Ochtends en 's middags vul ik de bovenste laag met mest. Telkens als ik dit doe, valt de mest in de droger een niveau lager", legt Tomesen uit. Vanuit de onderste laag wordt de droge mest naar twee eigen opleggers gevijzeld. "Per dag draai ik ongeveer tien kuub mest uit de stal. Aan het einde van de rit is hieruit ongeveer vijf kuub water verdamppt."

Het drogen van de mest zorgt voor geurreductie op het bedrijf en een beperking van de uitstoot van fijnstof in de omgeving met 60

Skybox

Pluimveehouder Roy Tomesen heeft in één van de verbouwde stallen een skybox gemaakt. "Het zwakke punt van de intensieve sectoren is dat niemand meer weet wat er in de stallen gebeurt. Het imago is slecht, doordat de media alleen slecht nieuws brengen, zoals vogelpest, varkenspest en stalbranden", vindt Tomesen. "Ik wil graag laten zien dat wij ons nergens voor hoeven te schamen. Wij produceren een veilig en eerlijk ei en daar ben ik trots op. Dit is een vorm van dierhouderij die mag worden gezien en ook heel breed kan worden geaccepteerd."

Tomesen leidt geïnteresseerden op afspraak rond. "Ik wil niet alleen dat de mensen het kunnen zien, maar ook dat ze er een eerlijk verhaal bij krijgen. Ik zou willen dat meer agrariërs dit gaan doen. Gooi open die deuren, laat zien wat je doet. Dat is de enige manier om het negatieve beeld dat de maatschappij van de sector heeft, langzaam, heel langzaam wat bij te draaien."

procent. "Andere voordelen zijn dat je geen grote loods hoeft te hebben voor mestopslag en je bent veel minder afhankelijk van de exportmarkt van onbewerkte pluimveemest."

Wit en bruin

Tomesen heeft op het moment drie verschillende kippenrassen van broederij Ter Heerdt in zijn stallen: Dekalb White, Lohmann Brown en Bovans Brown. "Ik heb zelf een sterke voorkeur voor een witte kip. Daar zit meer pit in en de kip beweegt zich makkelijker door een voliëresysteem, maar ik kijk wel heel duidelijk naar de vraag vanuit de markt." Daarvoor raadpleegt hij zijn vaste eierhandelaar Van Beek. "Ik heb nu ook bruine kippen opgezet, omdat de afzetmarkt voor witte eieren kleiner is dan voor bruine. En links en rechts worden nu behoorlijk wat witte kippen opgezet."

Over de Dekalb White is Tomesen bijzonder tevreden. "Het is een topkip met heel mooie eieren. Ook wat betreft productiecapaciteit is het momenteel denk ik de beste witte kip." Omdat Tomesen in het verleden veel met Lohmann Brown werkte, heeft hij nu weer een stal met deze kippen opgezet. "Omdat Ter Heerdt van dit ras geen eigen moederdieren heeft, heb ik nu voor het eerst ook Bovans Brown opgezet. De ronde is net

begonnen, maar de start is goed en dat maakt dat ik in de Bovans Brown inmiddels net zoveel vertrouwen heb als in de Lohmann Brown."

Vaste partners

Roy Tomesen is de vierde generatie in het familiebedrijf. Van een boerderij met kippen, varkens en koeien vanaf de jaren '20 – later gecombineerd met een kleine broederij – is het bedrijf in de loop der jaren uitgegroeid tot een gespecialiseerd legghennenbedrijf. De familie staat erom bekend veel waarde te hechten aan vaste relaties. Zo zetten ze al meer dan 40 jaar hennen van Ter Heerdt op, betrekken ze het voer al meer dan 40 jaar bij Hendrix UTD en gaan de eieren ook al even lang naar Van Beek. "Iets wat goed is, moet je goed houden", is de overtuiging van Tomesen. "Dat vormt voor mij een mooie uitdaging. Zeker omdat het belangrijk is je relaties tegelijkertijd scherp te houden. Dat is namelijk de enige manier om in Nederland als agrarisch ondernemer te overleven."

Preventie

Als legpluimveehouder beseft Tomesen dat het van groot belang is preventief te werken op het gebied van diergezondheid. >>

Het pluimveebedrijf van de familie Tomesen met rechts de in 2007 gebouwde etagestal voor 80.000 dieren.

>>> 'Kip in goede conditie heeft meer bij te zetten'

"Medicijngebruik zorgt direct voor residu in de eieren waardoor deze niet meer kunnen worden afgezet. Daarom is het belangrijk de gezondheid van de dieren goed te volgen en met bijvoorbeeld extra voedingssupplementen direct in te grijpen wanneer de dieren even wat kwetsbaarder zijn. De kip moet in goede conditie blijven, want dan heeft ze veel meer bij te zetten." Tomesen is ervan overtuigd dat andere sectoren een voorbeeld kunnen nemen aan de preventieve denkwijze in de legpluimveehouderij. "Als ik zie dat het bij ons kan, waarom kan het dan niet in andere sectoren? Ik denk dat het echt twee voor twaalf is en niet eens meer vijf voor twaalf voor de agrarische sector. We moeten ervoor zorgen dat we heel snel veel en veel minder antibiotica gaan gebruiken om het spanningsveld met de humane gezondheidszorg te kunnen verkleinen."

Basis van het probleem ligt volgens Tomesen bij de minimale marges in de sectoren. "Je hebt geen dag te missen. Door de lage marge is agrarisch ondernemen topsport. Daar komt bij dat antibiotica veel te goedkoop zijn. Daardoor worden die veel te makkelijk ingezet."

Scherp inkopen

Naast het technisch goed draaien, stelt Tomesen dat het belangrijk is op het juiste moment de goede beslissingen te durven nemen. Bijvoorbeeld wat betreft voerinkoop. "Je moet zorgen dat je kennis hebt van de markt en informatie vergaren over de verwachtingen van de grondstofprijzen. Op basis daarvan kun je op een bepaald moment beslissen bijvoorbeeld voor een half of heel jaar voer in te kopen. Of juist niet. Voor mij is het een sport om de markt goed te volgen

en op het moment dat je onderbuikgevoel goed is, ook beslissingen te nemen. Ja, daarmee neem je enigszins een risico, want je kunt altijd pas achteraf bepalen of je het goed hebt gedaan. Maar dat hoort nu eenmaal bij het ondernemerschap." ♦

Het drogen van de mest zorgt voor geurreductie en een beperking van de uitstoot van fijnstof.

Op afspraak is het bedrijf van de familie Tomesen te bezichtigen.

"Ik wil laten zien dat we ons nergens voor hoeven te schamen", aldus Roy Tomesen.

